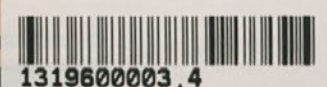

ŠTUDIJSKA
KNJIŽNICA
V CELJU

Celje - skladišče

D-Per

249/1960

1319600003,4

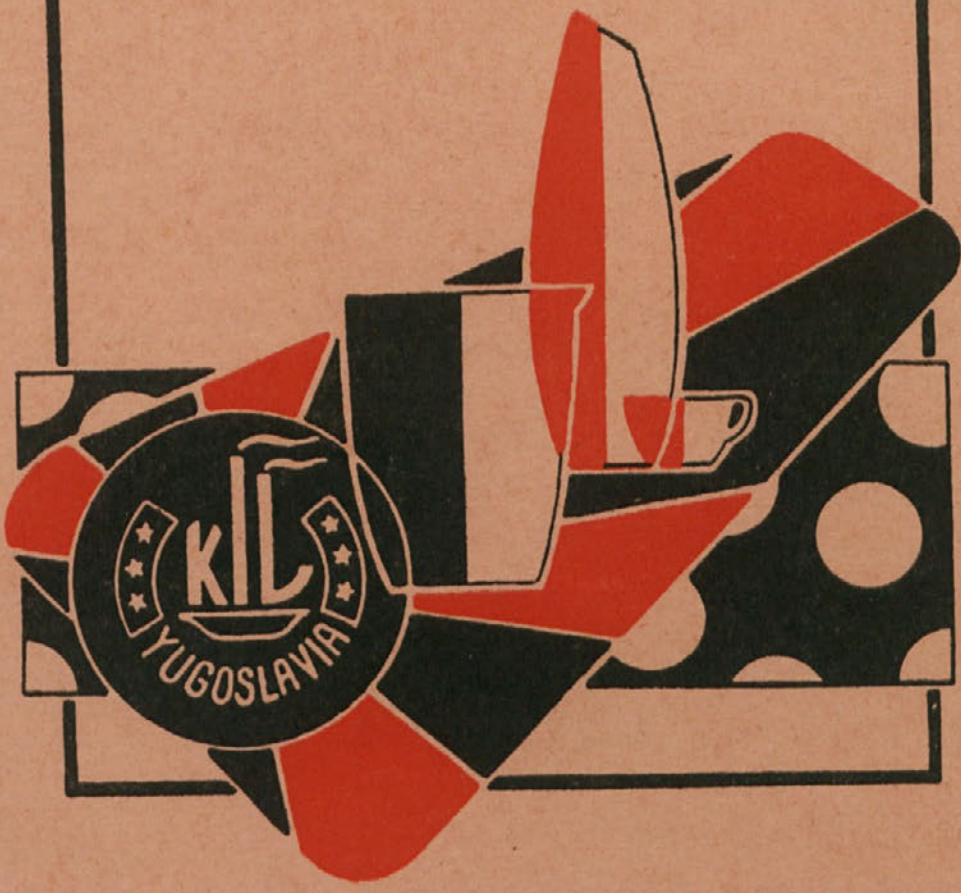
COBI

OSREDNJA KNJ. CELJE

L. 4 št. 4

Libojski KERAMIK

Glasilo Keramične industrije Liboje-Celje

V s e b i n a .

1. Dober začetek - F. Tilinger
2. Izvršenje plana proizvodnje za l. 1959 po skupinah - V. Germadnik
3. Pregled planiranih in dejansko porabljenih sredstev po stroškovnih mestih za l. 1959. - J. Lednik
4. Obračunavanje proizvodnje po ekonomskih enotah - J. Lednik
5. Preseganje norm v l. 1958 in 1959 - J. Rancinger
6. Občni zbor sindikata je za nami - D. Šuler
7. Tehnika in ljudje - S. godič
8. Delo naših strelcev - F. Oblak
9. Vprašajte - odgovarjamo - F. T. - M. K.
10. Propagandna razstava na Bledu 1959 v številkah - R. Šloser
11. Keramika in moderni umetniki - R. Šloser
12. Ali že veste ..... ? - R. Šloser
13. Humor v delovni obleki - E. Polanc

DOBER ZAČETEK.

V zadnjih dnevih zasledimo številne razprave o ravni proizvodnje v januarju in februarju in o vzrokih vsakoletnega nihanja proizvodnje v teh mesecih.

Čeprav ima pretežni del industrijskih podjetij v tem času znatno nižjo proizvodnjo od lanskoletnega povprečja in le za nekaj odstotkov višjo od lanskoletne v teh dveh mesecih, smo mi z nivojem dosežene proizvodnje lahko več kot zadovoljni. To tembolj, saj nas je v teh dveh mesecih spremljala vrsta nevšečnosti, ki je negativno vplivala na potek proizvodnje. To so bile v prvi vrsti okvare bobnov, slabo sušenje v strugarni, slaba kvaliteta šamotnih kapic itd., itd.

Utemeljimo najprej našo trditve, da smo lahko z doseženim nivojem proizvodnje zadovoljni.

Plan		Realizacija		Realizacija		Indeks	
I. - II. 1960		I. - II. 1959.		I. - II. 1960		plana realiz. 1960	
kol.	vred.	kol.	vred.	kol.	vred.	kol.	vred.
275.290	74,150	255.019	55,070	294.297	77,047	106.90	103.90

Pri primerjavi lanskoletne in letošnje realizacije je seveda treba upoštevati, da smo imeli v lanskem januarju 7 dni rednega remonta in da je imel letošnji februar 1 dan več kot v lanskem letu.

Doseženi rezultati pa nas ne smejo zavajati. Leto je še dolgo in računati moramo z možnostjo še večjih okvar, kot smo jih imeli v mesecu januarju in februarju. Prav tako nas lahko močno zadene pomanjkanje električne energije v jesenskih mesecih.

Franjo Tilinger

IZVRŠENJE PLANA PROIZVODNJE ZA L. 1959
PO SKUPINAH.

O izvršenju celotnega plana proizvodnje je bilo v našem "Keramiku" že mnogo govora, vendar je zanimivo pogledati, kako se je ta plan izvrševal po skupinah, kar nam bo najnazorneje prikazano v naslednji tabeli:

Skupina	P l a n		I z v r š e n o		% izvršenja	
	količina	vrednost	količina	vrednost	količ.	vred.
Krožniki	1,076,1 t	173,313.586	1,006,2 t	166,561.668	93,51	96,11
Sklede	257,3 t	68,109.520	402,1 t	114,483.568	156,29	168,33
Vrči za vodo	21,6 t	4,539.600	31,8 t	7,455.929	147,17	164,24
Ost.gosp.iz.	237,1 t	96,802.414	229,1 t	114,031.462	96,61	117,80
Sanitarna, tehn. in graf.lonci	7,9 t	2,234.880	22,0 t	7,264.001	278,48	325,03
Skupaj	1,600,0 t	345,000.000	1,691,2 t	409,796.628	105,70	118,78

Vidi se torej, da se nismo strogo držali plana proizvodnje po skupinah, poč pa se je morala proizvodnja prilagoditi potrebam tržišča, katere pa se v zadnjih letih stalno spreminjajo.

Vidi se tudi, da je % doseganja po vrednosti vedno večji kot pa po količini, ne kar je vplivala sprememba v dekoracijah in znižanje blaga slabše kvalitete. V letnem planu proizvodnje je bilo planirano 75% blaga I. vrste (A) in 25% blaga II. vrste (B), medtem ko je bilo doseganje povsem drugačno, in sicer:

Krožniki	92,43%	I vrste (A)	in	7,57%	II vrste (B)
Sklede	92,27%	"	"	7,73%	" "
Vrči za vodo	91,69%	"	"	8,31%	" "
Ostali gosp.predmeti	89,51%	"	"	10,49%	" "
Sanit.,tehn. in gra- fitni lonci	98,72%	"	"	1,28%	" "

Če to preračunamo v vrednost, lahko vidimo, da smo z izboljšanjem kvalitete, t.j. z zmanjšanjem blaga II. vrste (B), prihranili 6,878.000.- din, kar je nedvoumno lep uspeh.

Vili Gormadnik.

PREGLED PLANIRANIH IN DEJANSKO PORABLJENIH
SREDSTEV PO STROŠKOVNIH MESTIH.

ZA L. 1959.

v ooo din

Stroškovno mesto	Planirano	Porabljeno	%
1 Zunanja skupina	3.840	3.798	98
2 Strojna delavnica	10.874	12.182	112
3 Mizarska delavnica	2.438	3.410	139
4 Zidarska skupina	2.921	6.274	214
5 Tehnični oddelek	7.994	8.676	108
6 Laboratorij	3.066	3.456	112
7 Stroški garaž	373	519	139
8 Saurer s prikolico	1.744	1.946	111
9 Tovorni avto TAM 4927	1.556	1.857	119
10 " " GMC	1.426	1.239	86
11 " " TAM 11991	1.699	2.024	119
12 Avtobus TAM	2.088	2.250	107
13 Osebni avto TIAT 14507	1.108	1.685	152
14 Generator	24.677	26.427	108
15 Kotelarna	1.792	1.986	110
16 Vajenski oddelek	4.437	5.215	117
20 Šamotni oddelek	11.570	9.903	86
28 Modelarna	4.621	5.550	120
31 Plavljenje gline	3.287	2.691	72
32 Glinokop Govce	3.432	4.576	133
33 " Liboje	-	6	-
34 Predelava gmote	51.971	60521	116
35 Proizvodnja loščila	36.369	10.366	29
Živec Pohorje	-	3	-
40 Strugarna	36.087	38.117	105
41 Livarna	26.522	29.857	112
42 Stare prod. peči I. žganje	38.183	36.569	96
43 Podloščilna slikarna	6.128	5.816	95
44 Okroglo peči	21.005	26.841	127
45 Nova prod. peč II. žganje	28.356	56.326	198
46 Nadloščilna slikarna	16.635	18.673	112
47 Nadloščilna peč	5.480	5.794	105
48 Razvrščevalnica	3.947	3.759	95
49 Pakirnica	4.207	4.874	115
50 Izdelava grafitnih loncev	-	2.731	-
51 Izdelava šamot. oblikovancev	-	1	-
60 Komerciala	21.593	24.930	115
61 Skladišče got. izd. in loma	7.952	9.396	116
62 Skladišče tehnič. materiala	2.321	2.245	97
63 Splošni sektor	8.480	9.888	116
64 Računovodstvo	11.064	11.746	106
65 Direktor in tajništvo	1.758	2.060	117
66 Gasilska četa	214	454	209
Neindustrijska dejavnost:			
Doma izdelan inventar	-	796	-
Terjatve	-	2.051	-
Ostala neind. dejavnost	-	9.265	-
<hr/>			
	423.215	478.744	113

Prekoračenje plana pri stroškovnem mestu 3 in 4 je nastalo zaradi gradnje nove predorne poči, za katero ni bil planiran gradbeni material. Na stroškovnem mestu 35 je plan dosežen samo 29%, temu je vzrok uvožena glazura. Prvotno smo mislili in tudi planirali, da bomo lošč proizvajali doma. Ta razlika 26 milijonov se pojavi na stroškovnih mestih 44 in 45, kateri sta uporabljali uvoženi lošč.

Kot je razvidno iz gornjih podatkov, je plan večina pri vseh stroškovnih mestih prekoračen. Pri nekaterih stroškovnih mestih je bil plan prekoračen zaradi prekoračenja letnega plana po količini in to za 5.7%.

Jože Lednik.

OBRAČUNAVANJE PROIZVODNJE PO EKONOMSKIH ENOTAH.

Sedanji način obračunavanja stroškov proizvodnje v našem podjetju sloni na obračunu po stroškovnih mestih, katerih imamo momentalno 40. Vsako stroškovno mesto ima svojega vodjo, kateri je prvi delavec, oddelkovodja ali šef oddelka (slednji je pri upravno - prodajnih stroškovnih mestih). Večina podjetij pri nas zajema in obračunava stroške še po stroškovnih mestih, ta način obračunavanja je bil do nedavnega in je še sedaj precej aktualen.

V zadnjem času pa podjetja prehajajo na obračun po ekonomskih enotah (EE). Ta način obračunavanja po EE ima pri nas že precej podjetij. V prvi vrsti ga imajo tista podjetja, katera so predhodno obračunavala proizvodnjo po stroškovnih mestih, kar je bila osnova in s tem že dani pogoji za prehod na obračun po EE.

Tudi v našem podjetju so se že pričele priprave za prehod obračunavanja iz stroškovnih mest na EE. K obračunavanju po EE v našem podjetju bomo verjetno pristopili v drugi polovici letošnjega leta.

Da se uspešno in točno zajemajo in obračunavajo stroški s primerjavo dejanskih in planskih stroškov v okviru ene enote oz. EE, je potrebno, da se podjetje v ta namen razdeli na ustrezajoče število ekonomskih enot. Ko določamo EE v podjetju, moramo paziti, da podjetja preveč ne razdrobimo, kar bi s tem nastalo mnogo dela in to predvsem v administraciji, katera bi se v tem primeru morala pojačiti.

Pri določanju EE moramo predvsem paziti na to, da ima ekonomska enota, katero hočemo postaviti za samostojno, naslednje pogoje:

1. Oddelk mora biti prostorninsko ločen od ostalih
2. Storitve oddelka se morajo v celoti dati evidentirati
3. Oddelku se da določiti lastni plan
4. EE mora imeti odgovorno osebo
5. Da se EE z odločbo DS proglasi za samostojno

S tem, ko proglasi DS z odločbo EE za samostojno, se prenesejo pravice in odgovornosti na vodjo EE, ki bo odgovoren za gospodarjenje v svoji enoti. V ekonomskih enotah, v katerih bodo dobro gospodarili, bodo njihovi člani oz. delavci na te EE premirani v okviru doseženih rezultatov v svoji enoti.

Vsaka EE kupuje polproizvoda od svoje predhodne enote po stalni obračunski ceni. Pravtako mora EE plačevati usluge režijskih obratov oz. delavnic.

Ko ekonomska enota prejete oz. kupljene polproizvoda dodela ali dokonča (predzadnja faza), jih odda oz. proda naslednji ekonomski enoti in jih pri oddaji zaračuna po drugi obračunski ceni, katera se zviša za delo v njeni enoti.

Če neka EE ne izdelava izdelke kakovostno, ni dolžnost naslednji ekonomski enoti, da prevzame izdelke, ki niso kakovostno izdelani.

Ako pa predhodna ekonomska enota nekakovostne izdelke popravi oz. kvare odpravi, jih nato naslednja ekonomska enota lahko prevzame oz. kupi. Na primer, da predhodna EE ne odpravi na izdelkih okvar, jih naslednja ekonomska enota prevzame s penalom, t. j. z določenim odstotkom popusta.

Tiste EE, ki bodo morale prodajati svoje izdelke oz. polizdelke s penalom, bodo utrpeli na nedoseganju finančnega plana svoje enote. Posledica nedoseganja plana v takšni ekonomski enoti bo ta, da bodo člani te ekonomske enote prikrajšani pri prejemanju osebnih dohodkov - premij.

Ekonomska enota, katera odda naslednji EE proizvode za točno isto višino stroškov, kolikor je imela planiranih, ni s tem dosegla zadovoljivega rezultata.

Tista ekonomska enota, katera bo proizvedla proizvode po nižji ceni, kot so planirani, bo dosegla finančni uspeh.

Da bi ekonomske enote lahko dosegle finančni uspeh, mora vsak posameznik kakor tudi celoten kolektiv enote paziti na naslednje:

- da zboljša izkoriščenje materiala;
- da zmanjša režijske stroške;
- da zmanjša zastoje strojev;
- da poveča izkoriščanje kapacitet;
- da zniža odpadke itd.

Rezultat pa je lahko popolnoma obraten ako posamezni člani enote, kakor tudi celoten kolektiv enote ne upoštevata gornjih nomenov, kateri pozitivno vplivajo na končni rezultat enote in končno tudi podjetja.

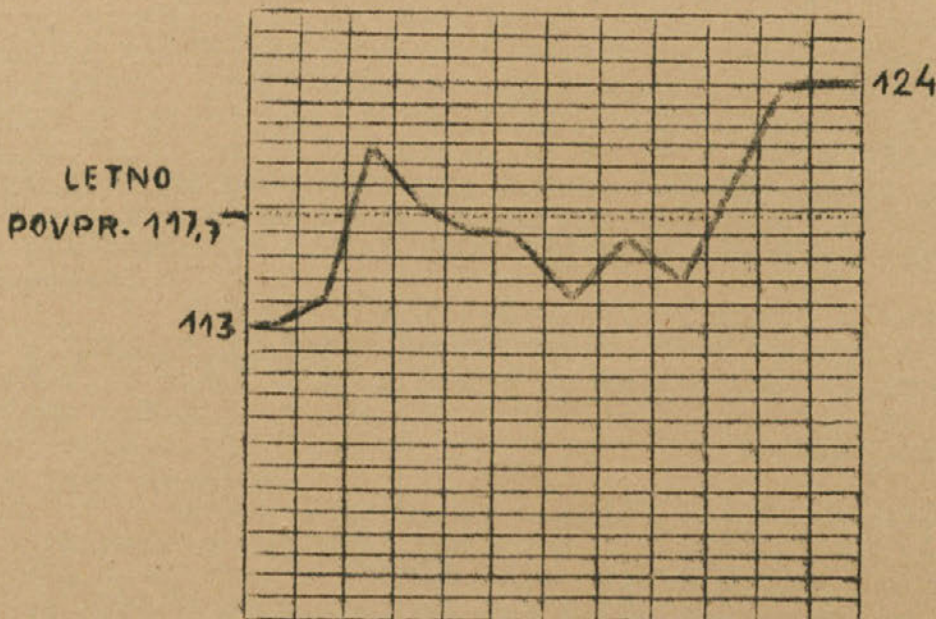
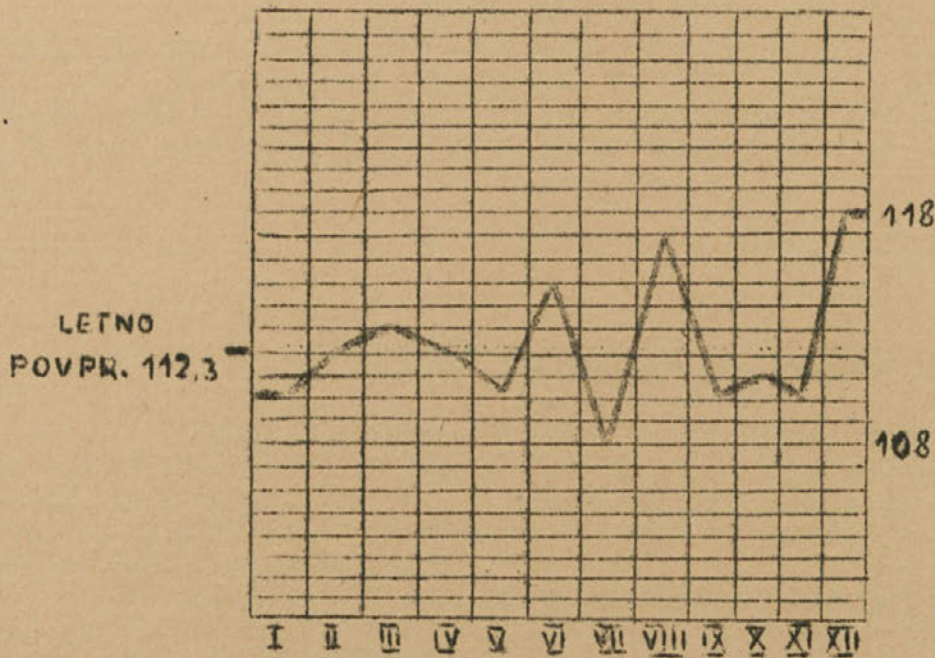
Obračunavanje po EE ima prednost od sedanjega centralnega obračunavanja po stroškovnih mestih v tem, da se obračunavanje in gospodarjenje prenese na tista mesta, kjer nastajajo stroški. S stroški ekonomske enote morajo biti vsi člani enote seznanjeni tako, da vedo v kakšnem stanju je njihova enota in vidijo v primeru slabega gospodarjenja, kje je vzrok, da njihova enota ne dosega zadovoljivih uspehov.

Jože Lednik.

PRESEGANJE NORM V LETU 1958 IN 1959.

1958

1959

Ta dva diagrama nam prikazujeta preseganje norm v podjetju od januarja 1958 do decembra 1959.

Krivulja nam lepo kaže vzpenjanje in padanje, ki lahko nastane iz več vzrokov: različne norme, stalno spreminjanje pogojev dela, nenehna menjava vzorcev in stalno menjava delavcev od izdelka do izdelka.

Če se ustavimo samo pri stalnem nenjavanju delavcev od enega do drugega dela, lahko ugotovimo naslednje: delavec, ki dalj časa opravlja isto delo, bo opravljal delo brez večjega

fizičnega in umskega napora. To se pravi, da bo opravil delo kvalitetno in kvantitetno, čeprav mehansko. V drugem primeru pa bo delavec, ki smo ga predstavljali z dela na delo konaj dosegel normo.

V primeru, da je delal delavec v strugarni samo krožnike, je presegal povprečno 151%; nasprotno pa je drugi delal sklede, krožnike in skodelice, pa je presegal 107%. To nam jasno dokazuje, zakaj taki skoki krivulje na diagramu.

V bodoče pa, ko bomo delali na tekočem traku, bomo morali takšno preseljevanje delavcev popolnoma opustiti.

Razlika med diagramom iz leta 1958 - 1959 pa nam lepo pokaže vpliv akordne prenije na storilnost, saj se je zanimanje za boljši zaslužek povečalo, vzporedno s tem pa tudi preseganje.

Jože Rancinger.

OBČNI ZBOR SINDIKATA JE ZA NAMI !

Prav je, da na kratko pregledamo, kako smo izvedli naš občni zbor sindikalne podružnice, o čem so razpravljali in kakšni so sklepi, ki smo jih dolžni izpolniti kot člani kolektiva in sindikalne podružnice v bodočem razdobju mandatne dobe novoizvoljenega odbora.

Menimo, da nam je samo sindikalno poročilo dalo dovolj gradiva, da razmislimo, pri čem se moramo kot člani sindikata najbolj angažirati.

Prvenstveno moramo omeniti, da je naloga nas vseh, da se trudimo, da se plan proizvodnje ne samo doseže ampak preseže. O vprašanju popravkov tarifnega pravilnika, kakor tudi prenijskega pravilnika se naj razpravlja na široki bazi. Zelo nujno pa je, da se ni vsi razgovarjamo o novem načinu nagrajevanja, t.j. po enotah dela, kajti pravilna merila za ta sistem nagrajevanja bodo dala to, kar mi hočemo: večjo proizvodnost, z druge strani pa bo ta uspeh garancija pri dviganju življenjskega standarda ne samo članov našega kolektiva, ampak celotne skupnosti.

Nadalje smo razpravljali o našem prispevku za godbo na pihala, t.j. 30.- din na mesec. To ni ne vemo kakšna vsota, vendar je počut naše zavesti do kulturnega življenja v tem kraju. Koliko uslug je že godba napravila članom našega kolektiva in zato menimo, da bomo ta sklep prav gotovo sprejeli na našem naslednjem sestanku.

Poleg tega bi še omenili sklep, da naj bi se pravila posmrtninske samopomoči spremenila v toliko, da bi se prispevek plačal v enkratnem znesku 120.- din a ne 60.- din kot do sedaj, in to spričo tega, ker se kaj lahko zgodi, da bi v večjih smrtnih slučajih ostala blagajna prazna. Menimo, da boste ta spremenjeni sklep razumeli, saj gre tu zgolj za dobro nas vseh. Smrt, ki se je najmanj želimo, nas kaj lahko zadene.

Osnovne važnosti je tudi skrb za našega človeka: družbena prehrana (ureditev restavracije), oddih naših članov kolektiva in - v kolikor bodo finančne možnosti - reševanje težkih stanovanjskih problemov, ki se jih pri nas ne manjka.

Izredno moramo v tem letu poudariti tudi naše izobraževanje, saj vemo, da v tem hitrem razvoju zaostaja tisti, ki ne sledi novim metodam dela. Pred nami stojijo težke in odgovorne naloge v zvezi z razvojem našega podjetja in splošnega družbenega napredka, ki jih bomo morali rešiti z novimi močmi, z dobrim znanjem.

Občnega zbora ste se udeležili zares polnoštevilno kljub slabemu vremenu in izvršili ste svojo dolžnost. Novi odbor sindikalne podružnice je bil izvoljen. Novoizvoljeni odbor je že inel svojo sejo in iz svoje srede izbral najboljše, ki bodo sposobni organizirati svoje delo tako, da bodo naši sklepi izvršeni.

Za predsednika podružnice je bil soglasno izvoljen

Rado Pantelič,
za tajnika tov. Rudi Grun
za blagajnika tov. Jože Dvojmoč
za blagajnika posmrtninske samopomoči pa tov. Anton Polak.

Mislino, da smo si vsi edini v tem, da sklepov, ki smo jih prejeli, ne more izvršiti samo izvršni odbor podružnic, temveč da mora pri delu odbora pomagati vse članstvo podružnice.

Če bomo delali v smeri naše skupnosti napredka podjetja, bomo ob naslednjem občnem zboru slavili še večje delovno zmago, kakor smo jo letos.

Danko Šuler.

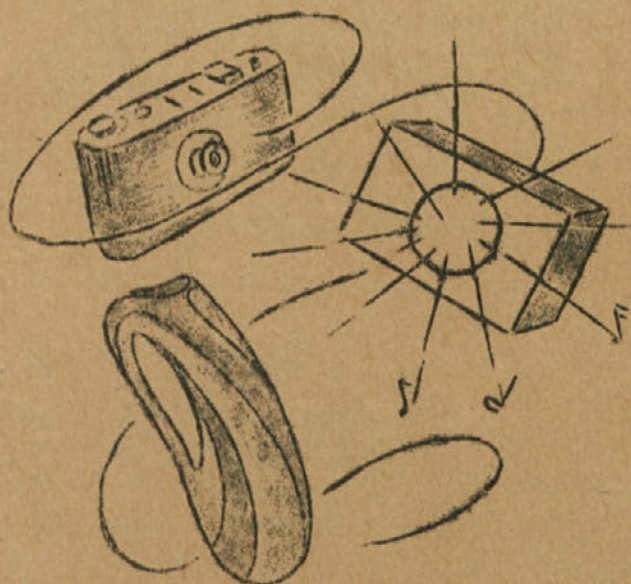
TEHNIKA IN LJUDJE.

Negal tehnični razvoj po vsem svetu kakor tudi v naši državi nam daje neslutene možnosti za dvig naše industrijske proizvodnosti, kakor tudi mnoge olajšave pri delu v naših gospodinjstvih in gospodarstvih.

Da pa bi pridobitve naglega tehničnega razvoja lahko pravilno, odnosno sto odstotno izkoriščali, je nujno, da se z inovativnimi pridobitvami podrobneje seznanimo, to se pravi z drugo besedo, da korakoma zasledujemo razvoj ter vse pozitivne stvari osvojimo.

Razen naštetih, po vojni novo zgrajenih šol, prirejenih tečajev, centrov za izobraževanje itd., je bilo za tehnično vzgojo naših ljudi ustanovljena tudi "Ljudska tehnika". V povojnih letih je inela Ljudska tehnika nekoliko drugačno vlogo, kakor jo ima danes, kajti takrat se je predvsem počela samo s svojim članstvom, medtem, ko se je področje Ljudske tehnike v zadnjih letih razširilo daleč preko naše svojih društev ter s svojim delom že danes pomaga pri vzgoji našega podmladka, to je pri predšolski in šolski mladini.

V naši tovarni je bila ustanovljena "Ljudska tehnika" 20.3.1959 leta: Zajela je strojno-električarsko sekcijo, mizarsko sekcijo, slikarsko in modelarsko sekcijo. V imenovane sekcije se je takoj v pričetku včlanilo približno

100 članov. Od svojega prvega ustanovnega občnega zbora pa do danes je "Ljudska tehnika" v našem podjetju delala zelo plodno, saj si je v enem letu pridobila še nekaj članov, nabavila magnetofon s trakovi, povečevalnik slik ter ostali material za foto tennico tako, da vrednost celokupnega inventarja znaša preko 200.000.- din. Razen tega je "Ljudska tehnika" pomagala tudi "Društvu prijateljev mladine" ter osnovni šoli v Libojah.

Novi upravni odbor "Ljudske tehnike" je prišel tudi do sklepa, da se članom, kakor tudi nečlanom nudi teoretična ponoč, to je predavanje o uporabi tehničnega materiala in orodja. Pri foto sekciji se bodo začeli tečajji "splošno o fotografiranju, razvijanju filmov, izdelovanju in povečevanju slik". Te teme se bodo predavale na osnovni šoli Liboje.

Pred novim odborom in članstvom "Ljudske tehnike" v naši tovarni je še obširen program delovanja po raznih sekcijah, predvsem v likovni sekciji, ki bi naj usmerjala delo v prid tovarniške osnovne dejavnosti in tako množila ter strokovno izobraževala naš novi kader.

Upamo pa in želimo, da se bo članstvo v tekočem letu še pomnožilo in tako doprineslo svoj delež k večjemu uspehu društva in blaginje tovarne.

Slavko Godič.

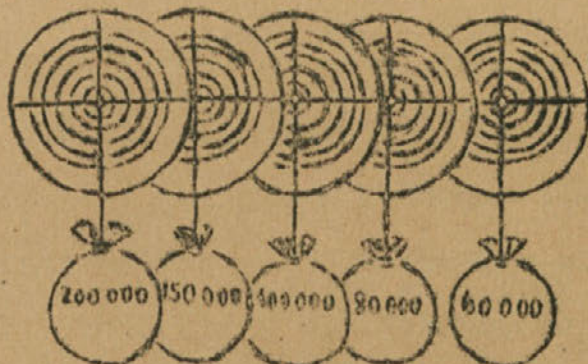
DELO NAŠIH STRELCEV.

Veliko strelsko tekmovanje Jugoslavije, ki se je pričelo 12. februarja in traja do 1. maja t. l., je zajelo na tisoče ljudi naše države. Interes so vzbudile tudi lepe nagrade, ki jih bodo dobile najboljše strelske družine.

Razpisane so naslednje nagrade:

1. nagrada	200.000.- din	6. nagrada	50.000.- din
2. "	150.000.- "	7. "	45.000.- "
3. "	100.000.- "	8. "	35.000.- "
4. "	80.000.- "	9. "	25.000.- "
5. "	60.000.- "	10. "	20.000.- "

Kot vidimo, še za tako lepe nagrade izplača napeti vse sile, da dobimo vsaj zadnjo nagrado, kajti v naši blagajni imamo še samo nekaj sto dinarjev. Tudi v lanskem letu smo bili precej sironašni in bi bili že čisto odarli, če nam naša tovarna in njen sindikat ne bi priskočila na pomoč.

Propozicije tekmovanja so naslednje:

1. da je članarina pobrana od vsch članov družine;
2. da se družina številčno pomnoži najmanj za 10%;
3. da bo incl upravni odbor razdeljeno delo po sektorjih (organizacija, propaganda, materialna, finančna, strokovna vprašanja itd.);
4. da bo družina razdeljena na grupe, oddeljenja, vode ali slično;
5. da bodo vsi člani streljali z zračno puško;

6. da najmanj 5% od skupnega števila članstva v streljanju z zračno puško doseže rezultat 75 krogov od 100 možnih;
7. da je družina naročena na najmanj 2 primerka časopisa "Strelec" za vse leto, ne glede na naplačila poedincev.

Pogoji tekmovanja so izvedljivi, vendar ne brez truda, ki ga bo treba vložiti. Precej dela leži na naših vodjih grup, ki bodo morali še bolj redno kot do sedaj dvakrat tedensko voditi streljanje in naučiti predvsem nove člane družine streljati z zračno in malokalibrsko puško.

Drugo važno delo nas čaka letos, da do kraja uredimo strelišče za malokalibrsko puško. S to puško bomo morali mnogo več vaditi kot doslej, ker je vedno več tekmovanj s tem orožjem, ni pa inamo še zelo malo izkušenj.

Na koncu bi se rad še zahvalil Okrajnemu sindikalnemu svetu Celje za dodelitev 1 malokalibrske puške, katere nam bo onilila naše težave, ni pa se bomo potrudili, da bomo v tekmovanju odnesli častno mesto.

Franc Oblak.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Tov. M.S. vprašuje:

Znano mi je, da so vsi člani kolektiva, zaposleni v tovarni, bili v lanskem letu zajeti v sistem prenij, le rudarji v glinokopu ne. Zakaj niso bili zajeti in ali se jim bo to na kakšen drug način nadoknadilo?

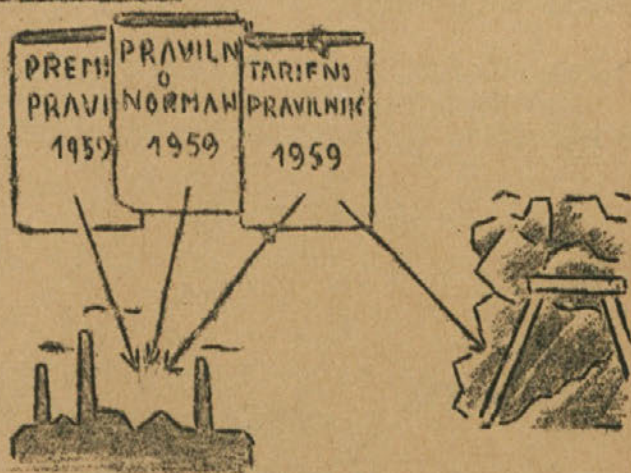
Odgovor:

Proizvodnja v glinokopu je nizka, saj potrebujejo letno le nekaj 100 ton glin. Zaradi tega se ne izplača organizirati neko naprednejšo in mehanizirano proizvodnjo, saj bi takšna organizacija in uvedba mehanizacije zahtevala precejšnjo investicijska vlaganja.

Zaradi tega uporabljamo v glinokopu klasično odkopno metodo z lesenimi uporniki in podporniki.

Sloj glin je le nekaj metrov pod površinski slojen. Zaradi tega prihaja predvsem v času deževja do nočnih pritiskov lomljenja lesu, vdorov vode itd., kar bistveno vpliva na stroške in elemente, ki bi jih lahko upoštevali pri določanju premijske osnove. Vse te momente je pri planiranju stroškov težko predvideti in bi zato kaj hitro lahko prišlo do tega, da bi rudarji bili prizadeti ne po svoji krivdi, ali pa bi prišli do visokih prejemkov brez svoje zasluge.

Poleg navedenih elementov je pri obravnavanju tega vprašanja potrebno ineti v vidu kvalitete izkopane glin. Nagrajevanje rudarjev n.pr. od tone izkopane glin bi dostikrat povzročilo, da glin ne bi bila dobro odbrana in da bi vozili v tovarno jalovino.

Iz navedenih razlogov ni bilo nogoče v lanskem letu najti primerne osnove, na katero naj bi bili rudarji premirani. Ker je velik poslovni uspeh tovarne dosežen v lanskem letu tudi njihov uspeh in bi bilo nepravilno, da ne bi bili soudeleženi pri višku dohodka, bó po pregledu zaključnega računa predložen delavskemu svetu predlog, da se odobri rudarjem posebna pavšalna premija, verjetno v višini enomesečnih prejemkov.

Franjo Tilinger-

M.M. postavlja tole vprašanje:

Svoječasno je bil izdan predpis, da morajo podjetja do določenih rokov urediti čistilne naprave za odpadne vode. Znano nam je, da ina tudi naše podjetje precej odpadnih vod. Zato me zanima, kako bo ta problem rešen v našem podjetju,

Odgovor:

S problemom čiščenja odpadnih vod, predvsem fenolnih, se bavi več podjetij v Sloveniji, vendar do danes še ni za ta problem najdena idealna rešitev. V podjetju Cinkarna Celje poizkušajo fenolne vode izparevati v generatorju kot nadomestek pare. Možnost čiščenja fenolnih vod je tudi s filtrom, v katerem je prenog.

V našem podjetju bomo poizkusili del fenolnih vod izparevati v generatorju kot nadomestilo za paro, drugi del pa čistiti s pomočjo filtra. Ostale odpadne vode se bodo čistile s pretakanjem v več bazenih.

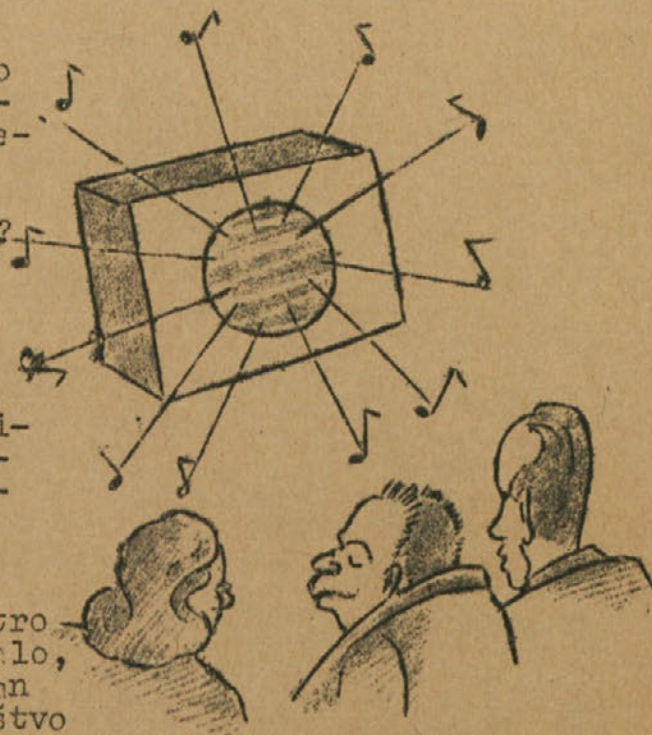
Milan Kralj.

Vprašanje: V.Š.

Svoječasno je bilo ozvočenje tovarne precej urejeno in se je po nekaj ur dnevno predvajala radijska in gramofonska glasba. Zakaj je to skoraj popolnoma ukinjeno?

Odgovor:

Ozvočenje tovarne so pred kratkim popravljali, vendar je še nekaj pomanjkljivosti, zaradi katerih ozvočenje ne deluje. Zato je podjetje naročilo strokovnjaka od podjetja RADIOVAL, Celje, da popravi oziroma osposobi ozvočenje v tovarni. Kakor hitro bo ozvočenje brezhibno delovalo, se bo v podjetju več ur na dan predvajala razna glasba. Društvo ljudske tehnike ima tudi v programu oddajanje glasbe po željah v tovarni.

Milan Kralj.

"Radovedna" vprašuje:

Zanima me, ali se lahko določi predsednik ali tajnik kakšne organizacije pred volitvami?

Odgovor:

Ne! in tudi dvonino, da se to pri današnjem demokratičnem sistemu, ki je osvojen v vseh družbenih organizacijah, lahko še kje zgodi. Razlikovati pa moramo pri tem določanje in predvidevanje.

Predvidevanje je nareč povsem nekaj drugega, kot določanje. Normalno ter povsem v skladu z demokratičnimi principi je, da se že pri sestavljanju kandidatne liste računa, kateri člani bodo sposobni voditi organizacijo do naslednjih volitev. V praksi se pogosto zgodi, da neka organizacija, čeprav ima za svoje delovanje solidno osnovo, ne razvija svojega dela rano zaradi tega, kar nima dobrega vodstva, to je predsednika in tajnika.

S predvidevanjem se je vsaj deloma mogoče izogniti tudi temu, da bi nekdo bil v vodstvu skoraj v vseh obstoječih organizacijah, kar se pogosto dogaja. Povsem razumljivo je, da ni mogoče uspešno delati, če ima nekdo preveč dolžnosti po raznih organizacijah.

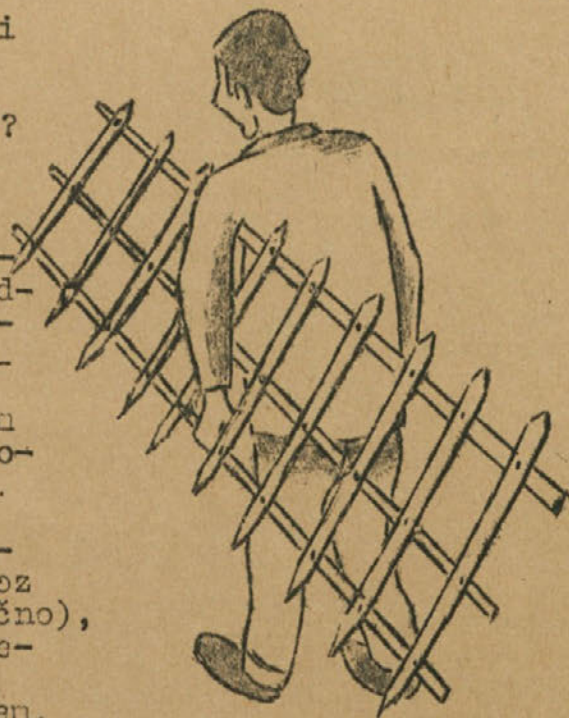
R.G. vprašuje:

Ali so vrtovi okoli provizorija tovarniški in ali lahko zahteva obdelovalec te zemlje ob odselitvi odkupnino?

Odgovor

Vrtovi okoli provizorijev so last splošnega ljudskega premoženja. Pri odselitvi iz stanovanja ni mogoče zahtevati odkupnine za vrtove, kajti odkupovati pomeni obenem prodajati. Odkupovati pa je mogoče samo nekaj, kar je tvoje.

Glede na to, da si je večina stanovalcev provizorija vrtove sama uredila (dovez zemlje, ureditev ograj) in slično), bi se dalo govoriti o upravičenosti manjše odškodnine in to ned starim in novim stanovalcem.

Franjo Tilinger.

Člani kolektiva vprašujejo.

Če smo pravilno obveščeni, je bil v podjetju sprejet sklep, da prejme po zaključnem računu podjetja vsak član kolektiva brezplačno 5 kg izdelkov I. vrste po izbiri.

Zvedeli smo, da so nekateri člani to blago že prejeli. Želimo, da obvestite tudi nas, ki tega še nismo prejeli, kje in kdaj lahko navedeno blago dvignemo!

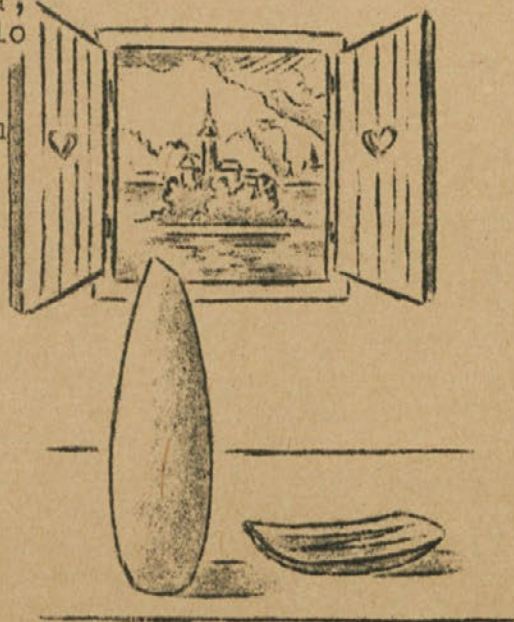

PROPAGANDNA RAZSTAVA NA BLEDU 1959 V ŠTEVILKAH.

Že v eni od prejšnjih številčk libojskega Keramika smo poročali, da smo se v letu 1959 udeležili komercialne razstave na Bledu, ki ni imela komercialnega temveč propagandni značaj. Bled kot močna turistična točka privabi letno ogromno število tujcev, da si Bled ogledajo samo za en dan, mnogo pa je takih, ki na Bledu iščejo oddih in svoj mir.

Turistično društvo Bled, ki je tudi organizator propagandne razstave nam je poslalo prikaz obiskov in pa informacij, ki jih je izdala informativna služba.

Organizator ugotavlja, da je izložbene prostore obiskalo ca. 140.000 oseb in da je blejska kazina eden najbolj obiskanih prostorov na Bledu in obenem objekt številnih gledalcev in direktnih interesentov. V času razstave je informativna služba izdala 2817 informacij in sicer po mesecih: v maju 267, juniju 386, juliju 721, avgustu 815, septembru 435 in oktobru 193.

Obiskovalci razstave so se na splošno pohvalno izrazili o izložbenih predmetih ter pokazali poseben interes za servise, čutarice ter okrasne krožnike. Organizator je izrazil tudi mnenje, da je razstavljenega blaga premalo na razpolago v trgovski mreži, čeprav smo jo direktno zalagali. Videti je, da grosistična mreža polaga premalo pažnje na turistični Bled.

Za sezono v letu 1960 nas organizator ponovno vabi, da sodelujemo na tej propagandni manifestaciji ter da nas šteje v reprezentativna podjetja in da je prepričan, da bomo zopet razstavili efektne izdelke dekorativne keramike.

Rudi Šloser.

KERAMIKA IN MODERNI UMETNIKI.

Zanimivo je, da se mnogi moderni slikarji ukvarjajo z dekoracijo keramike, kakor da v njih vzbuja gladka površina porcelana ali groba struktura glinastih posod neko skrivnostno privlačnost, ali pa pospešuje keramični material domiselnost, ustvariti nekaj posebnega.

Stari mojster Picasso - po rodu Španec - je vsekakor najbolj poznana osebnost v umetniških krogih. Keramika ga je zapeljala, da bi jo poslikal in ustvaril za njo umetniške dekorje. Pomislimo na njegove vaze v obliki žene: slučajne nesimetrične oblike je umetnik z nekaj potezami in njemu značilno domiselnostjo spremenil v ženski torzo (okrnjen kip). Dekor je tu postal element, ki je keramiko povzdignil v skulpturo, kiparsko umetnost.

Poznane Picassove keramične skodelice, poslikane z antičnimi bojnimi prizori, imajo bolj pripoveden karakter. Tudi tu ne moremo pravzaprav govoriti naravnost o dekorju. Ti prizori so več kot dekoracija. Dekor naj služi posodi, medtem, ko je tu služila posoda kot temelj Picassove grafike. Vendar zapazimo pri Picassu tudi čiste ornamentične rešitve, presenetljivo preproste črte in kroge, ki se vijejo okoli roba posode.

Chagall, francoski umetnik, je v svoji zgodnji ustvarjalni dobi poslikal nekaj vaz z naturalističnimi akti. Nekatero od teh so danes v pariškem Musée d' Arts Decoratifs. Kakor so enkratne Chagallove podobe čudovite kompozicije slik, v barvo prestavljene ruske pravljice, tako nemogoče so te vaze. Za Chagalla je bilo važno samo slikarsko predstavljanje, pri tem pa ni upošteval oblike posode. Potrebno je namreč vazo vrteti, da bi lahko opazovali njeno kompozicijo - brez dvoma mikavna, pač pa ne posrečena rešitev, primerna za naš okus in obrat stoletja.

Poslikana keramika obstaja tudi od "velikih", kot sta Rounalt in Léger. Tudi od slikarja Jean Lurcat, ki je postal slaven zaradi svojih osnutkov za preproge in ga prištevajo danes k vrhovom francoske umetnosti te vrste, poznamo nekaj mojstrskih dekoriranih servisov. Z velikim uspehom so bili razstavljeni v Parizu in v drugih evropskih mestih. Z enakim igrivim veseljem do barv ravzijajo danes svoje dekorje za keramiko in porcelan mnogi nadarjeni umetniki in umetnice na Finskem, v obeh Nemčijah ter drugod. Medtem ko čopič Bela Bachem ali Peyneta pripoveduje nežne zgodbe na porcelanu, se pri delu drugih vdajajo abstraktni elementi v prijetne in zanimive dekorje.

Po plemenitem oblikovanju in dekoriranju so znameniti Skandinavci. Njihov najvidnejši moderni predstavnik je Stig Lindberg. Njegovi dekorji tvorijo z njegovimi samovoljno oblikovanimi posodami naravno celoto, tako da ima človek občutek, da stoji pred tako naravno obliko, ki ni nikjer iskala vzora.

Tako so moderni umetniki s svojo ustvarjalnostjo premagali oviro: od uglajenega dekorja na porcelan v pastelnih, vdahnjenih nadloščilnih barvah do takšnih grobih ornamentov iz abstraktnih elementov v podloščilni tehniki ali s podloščilnimi barvami, mešanimi engobami. Možnosti so raznovrstne. Vprašanje je samo: kako?

Rudi Šloser.

ALI ŽE VESTE .....

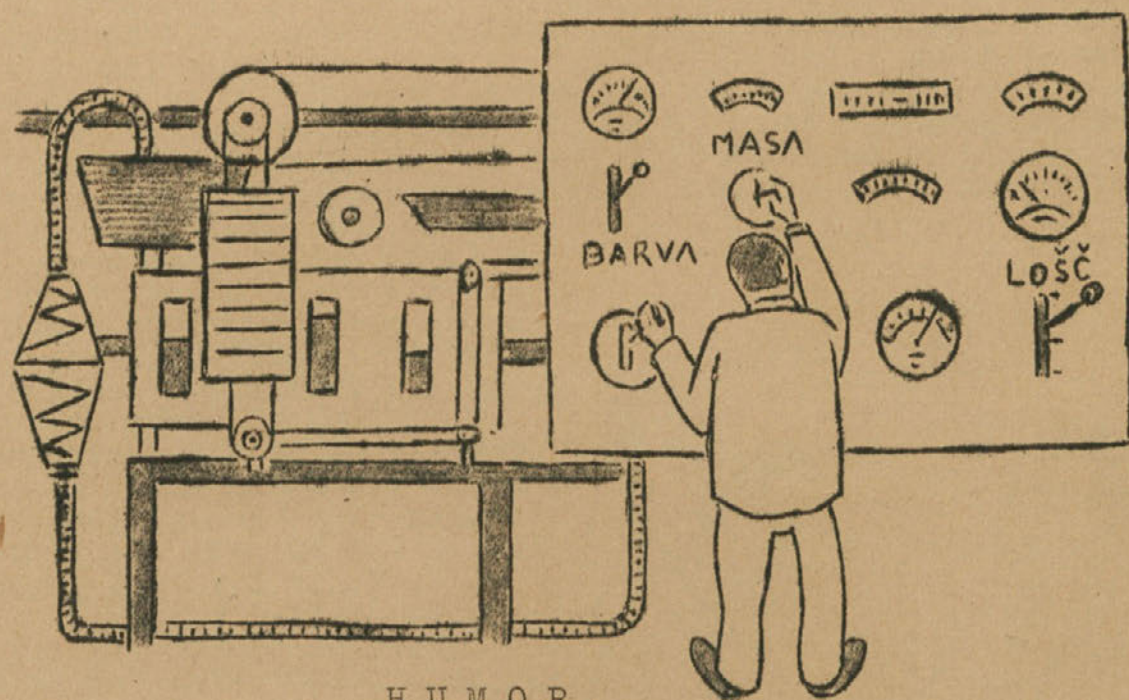

- da so že leta 2000 pred našim štetjem v Egiptu, Babiloniji in Asiriji uporabljali alkalijeve lošče v zeleni, modri, rumeni, črni barvi ter brezbarvni lošč;
- da so leta 600 pred našim štetjem v Grčiji vaze loščene s prozornim loščem dekorirali in oblikovali s pokrivajočimi barvami v rdeči, beli in črni barvi;
- da so leta 100 pred našim štetjem v Rimu uporabljali pri izdelovanju keramike plastične ornamente in engobe;
- da so leta 400 uporabljali v vzhodno rimskem cesarstvu barvaste lošče;
- da so leta 600 na Kitajskem izumili porcelan ter ga dekorirali s podloščilnimi barvami ter emajli v tirkis modri, rumeni in bakrenordeči barvi;
- da so v Španiji pod vplivom Mavrov nanašali na prozorni lošč modri lošč, pozneje pa lošče obarvali z zeleno, rjavo in črno barvo;
- da so leta 1100 v Nemčiji izdelovali loščene pečnice in ploščice;
- da so leta 1200 v Perziji uporabljali svinčene lošče, največkrat modro obarvane; surovi lošč so oblagali z barvanimi oksidi, ki so se spojili z loščem pri žganju;
- da so leta 1400 v Italiji uporabljali najoljka barve na cin - lošče;
- da je leta 1510 Peter Weidenhammer odkril barvasti učinek kobaltove rude;
- da so v 17. stoletju odkrili v Italiji neapel rumeno barvo (svinčni antimoniat);
- da so v letih 1751 - 1760 v Angliji izumili tisk na keramiko;
- da je leta 1780 A. Spengler uvedel dekoracijo z odlepki;
- da je leta 1794 Klaproth odkril rumeno barvilo iz titanovih spojin;
- da je leta 1795 J. Leathner, Dunaj uvedel v proizvodnji keramičnih barv kobalaluminat;

STRUSLIK - UNIVERZALNI STROJ.

Na zasedanju DS dne 25.3. je bilo sklenjeno, da iz lanskoletnega dobička nabavimo iz države San Marino univerzalni stroj "Struslik". Stroj bo predvidoma stal 10,000.000 din ter bo nadomestil delo 30 strugarjev in 10 slikarjev. Uporabljali ga bomo za "engobe" tehniko. Podrobnejši opis in delovanje stroja bomo objavili v prihodnji številki. Vprašanje odvišne delovne sile še ni bilo dokončno rešeno. Predvidevano pa, da bo nekaj delavcev iz strugarne in slikarne nogočo zaposliti pri gradnji nove predorne peči.

H U M O R .

R e k o n s t r u k c i j a .

Ivan: "Čuj Franci, v katero smer pa mislijo razširiti strugarno?"

Franci: "Čudno vprašanje! Proti vzhodu vendar! V smer "štirca". Na ta način bomo dosti prihranili na transportu loma in slabo izdelanih izdelkov".

Ernest Polanc.

Ogoljufani goljufi.

Franci je na potovanju izstopil na manjši železniški postaji. Napotil se je proti edinemu hotelu, ki je bil v tem trgu. Prav zato, ker je bil kraj najhen so kaj kmalu opazili vsakega tujca, ki je prišel. V tem kraju je naureč obstojala "družčina", ki je rada spravila vsakega novince, ki je prišel v ta kraj ob nekaj tisočakov. Isto so nameravali tudi s Francijem.

Ko je odložil v sobi aktovko in plašč ter se unil, je odšel v gostinsko sobo, da se okrepi. "Družčina" je že bila pripravljena. Z vseh strani so ga pozdravljali z nasmeški. Franci jim je le - te enako vračal. Čin je sedel za mizo, že je k njemu pristopil vodja ter mu začel naštevati zanimivosti tega kraja. Največja je seveda ta, da imajo čarovnika, ki je slučajno navzoč med njimi.

Franci se je vljudno zahvalil za pozornost, toda glede čarovnika je imel ponisleke. Takoj je vodja poklical najhnegega človečka: "Polde, pridi! Tale tovariš ne verjane, da znaš čarati!" Človeček se mu je priklonil ter mu začel naštevati kaj vse zna, da lahko čara na predmetih, osebah ali oboje hkrati. Ker France le ni verjel, vsi ostali v sobi pa so zagotavljali čarovniške sposobnosti Poldeta, je prišlo do stave. "Torej", je povzel vodja, "stavin lo.000 din, da boste odšli iz gostišča ne da bi se vas kdorkoli dotaknil, zunaj počakali pol minute in ko se boste vrnili nazaj ne boste imeli na suknjiču nobenega gunba več!" Tega France ni verjel in stava se je povišala. Prešteli so mu vse gunbe na suknjiču bilo jih je osem. France je odšel ven, čakal pol minute,

se nato znagoslavno vrnil v sobo in že od daleč klical: "Stavo sem dobil! Vse gunbe inan! 50.000 din je nojih!" Zdaj se je razlegel cel krot po sobi: "Izgubili ste! Saj nismo rekli, da ne boste imeli nobenega gunba, ampak nobenega gunba več! Prej ste jih imeli osem in sedaj tudi osem! Izgubili ste!"

Nekaj časa je France stal nepremično in gledal škodoželjneše. Nato je dejal: "Motite se, sami ste prešteli vse gunbe, bilo jih je osem. Sedaj jih inan pa deset!" Odpel je suknjič in na notranji strani sta zablestela dva nova gunba, sicer slabo prišita, ker je imel za šivanje v teni samo pol minute časa.

France je že bil nekoč v tem kraju in je poznal ta trik.

Ernest Polanc.

Ureja uredniški odbor: Odgovorni urednik Božo Lukman.
Izdaja Keramična industrija Liboje — Celje.
Prispevke dostavljajte odgovornemu uredniku. Rokopisov ne vračamo.

